

З В І Т
про основні показники наукової діяльності
кафедри українознавства та гуманітарної підготовки
за 2 квартал 2025 року

№	Найменування завдання	Найменування показників виконання завдання (стаття, патент, інформаційний лист, метод. рекомендації, нововведення), конференції (програма)	Одиниця виміру	Очікувані результати	Фактично досягнуто
1	У статті розглянуто важливість інтеграції викладання анатомії людини й українознавства для якісної підготовки майбутніх медичних працівників, підкреслено роль кафедр анатомії людини й українознавства та гуманітарної підготовки у формуванні професійних і мовно-культурних компетентностей студентів. Автори акцентують увагу на проблемах, пов'язаних із використанням і укладанням анатомічної номенклатури українською мовою, зокрема на необхідності професійного мовного редагування і фіксації наголосів. Використання анатомічних термінів на заняттях з української мови дозволяє поєднати лінгвістичні аспекти, розширити лексичний запас студентів і збагатити культурний контекст. Застосування сучасних методів навчання, модульне і проєктне навчання, імерсивні технології (VR і AR) сприяють кращому засвоєнню матеріалу на практичних заняттях. Інтеграція освітнього процесу сприятиме підвищенню рівня професійної підготовки майбутніх медиків, формуванню їхньої національної свідомості й розвитку	Гринь В. Г., Лещенко Т. О., Шарбенко Т. В., Тихонова О. О., Білаш В. П., Юфименко В. Г., Федорченко І. Л. Вектори інтеграції освітнього процесу кафедри анатомії людини з кафедрою українознавства та гуманітарної підготовки. Вісник проблем біології і медицини. 2025. Вип. 1 (176). – С. 329 – 337. (фахове видання, категорія Б)	1		Опубліковано

	міждисциплінарного мислення. Володіння анатомічною номенклатурою в поєднанні з розумінням її зв'язку з українською культурою і мовою покращить комунікацію з пацієнтами і сприятиме глибшому розумінню національних традицій у медицині				
2	Метою дослідження стало вивчення ролі мобільних додатків у підтриманні онлайн-навчання та їхнього впливу на продуктивність навчального процесу. Особливий акцент ставиться на необхідності детального аналізу можливостей цих додатків із метою поглиблення досвіду навчання. Результати дослідження свідчать про те, що сучасні мобільні додатки сприяють підвищенню ефективності онлайн-навчання, надаючи можливості для персоналізованого підходу, взаємодії між учасниками навчального процесу й легкого доступу до матеріалів. Однак для забезпечення їхньої максимальної ефективності необхідно вдосконалити інтерфейси, зокрема інтегрувати адаптивні функції та гейміфікацію, що підвищить залученість здобувачів освіти. Висновки з дослідження вказують на необхідність продовження роботи над удосконаленням мобільних додатків для онлайн-освіти, орієнтуючись на зручність використання, персоналізацію освітнього досвіду й інтеграцію інноваційних технологій. Підкреслено важливість навчання педагогів і	Шевченко О. М., Олянич В. В., Приймак В. М. Ефективність використання мобільних додатків для підтримки онлайн навчання / Педагогічна академія: Наукові записки, 2025. № 14. (фахове видання, категорія Б) https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/about	1		Опубліковано

	забезпечення рівного доступу до цифрових технологій для всіх здобувачів освіти				
3	У статті розглядається проблема формування мовної особистості іноземних студентів-медиків у контексті змін глобальної та національної освітніх систем. Наголошується на необхідності впровадження різноманітних педагогічно вмотивованих і раціональних інтерактивних стратегій у навчальний процес університету. У дослідженні визначено найпоширеніші інтерактивні стратегії навчання здобувачів освіти української мови як іноземної. Авторки розглядають їхні види й особливості застосування в навчальному процесі. Обговорюється питання застосування інтерактивних технологій як важливого елементу професійного розвитку. Розглянуто ключові питання, пов'язані з якістю підготовки іноземних здобувачів освіти до володіння українською мовою, підкреслено необхідність упровадження інтерактивних технологій у навчальний процес	Шевченко Олена, Лещенко Тетяна. Інтерактивні стратегії навчання української мови іноземних здобувачів освіти. Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2025. Вип. 19. – С. 32 – 45. (фахове видання, категорія Б)	1		Опубліковано
4	Стаття висвітлює питання впровадження в навчальний процес академічного письма відповідно до викликів часу й активного входження до світової наукової спільноти. Проаналізовано особливості вивчення академічного письма в медичному університеті, окреслено перспективні напрями підвищення	Лещенко Т.О., Шарбенко Т.В., Юфименко В.Г., Шевченко О.М., Жовнір М.М. Особливості впровадження, перспективи утвердження й розвитку академічного письма в сучасних медичних закладах вищої освіти / Інтеграційні та інноваційні напрями розвитку медичної освіти. Матеріали науково-	1		Опубліковано

	допрофесійної підготовки студентів, удосконалення системи науково-методичного забезпечення навчального процесу. Академічне письмо розглядається як процес створення й оприлюднення наукового тексту. Підкреслено, що написання наукового тексту передбачає насамперед вибір теми дослідження, доведення актуальності, новизни, значимості результатів, відповідної структури й продуктивних методів. Оприлюднення результатів потребує раціонального використання можливостей сучасних інформаційних технологій, а також безпосереднього ознайомлення з новими фактами	практичної конференції з міжнародною участю, 20 березня 2025. – Полтава, 2025. – С.144 – 147.			
5	У статті висвітлено специфіку впровадження експериментального методичного інструментарію під час викладання навчальної дисципліни «Українознавство» в медичному закладі вищої освіти, окреслено й описано варіанти застосування інтерактивних методів і методик викладання	Жовнір М.М., Лещенко Т.О., Шарбенко Т.В., Шевченко О.М., Юфименко В.Г. ВК «Українознавство»: експерименти з методичним інструментарієм / Інтеграційні та інноваційні напрями розвитку медичної освіти. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, 20 березня 2025. – Полтава, 2025. – С. 89 – 91.	1		Опубліковано
6	Авторки акцентують увагу на потребі з'ясування значення педагогічного складника у професійній підготовці майбутніх лікарів. Підкреслено, що лікарі мають у широкому контексті розглядати своїх пацієнтів, не лише надавати медичну допомогу, а й уміти проводити заходи щодо запобігання захворюванням,	Шевченко О.М., Лещенко Т.О., Юфименко В.Г., Жовнір М.М., Шарбенко Т.В. Педагогічний складник у професійній підготовці майбутніх лікарів / Інтеграційні та інноваційні напрями розвитку медичної освіти. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю,	1		Опубліковано

	консультувати родини щодо догляду за хворими, проводити роботу з роз'яснення свідомого ставлення до збереження здоров'я. Тому професійна освіта здобувачів медичних ЗВО має передбачати відповідну педагогічну підготовку. Передумовою забезпечення цілеспрямованої орієнтації здобувачів медичної освіти на майбутню діяльність в умовах практичного використання теоретичних знань стає правильно організована ґрунтовна аудиторна підготовка студентів	20 березня 2025. – Полтава, 2025. – С. 275 – 277.			
7	Стоматологи мають долучатися до стандартизації наукового фахового мовлення. І вчений теоретик, і стоматолог-практик мусять добре орієнтуватися в парадигмі морфологічних і синтаксичних норм, прагнути до граматично правильних наукових текстів стоматологічного дискурсу. Серед стоматологічних термінів за частотністю і правописними вимогами особливо вирізняються складні терміноодиниці, чим і зумовлена актуальність дослідження. У статті проаналізовано правописні особливості складних іменників і прикметників – стоматологічних термінів. Унормованість наукового дискурсу, зокрема стоматологічного, – запорука продуктивної фахової комунікації, досконалого виконання функцій наукового тексту, необхідна передумова успішної реалізації функції української мови як	Лещенко Тетяна, Петрова Поліна. Дотримання внормованості складних терміноодиниць стоматологічного дискурсу в аспекті професійної компетентності / Сучасні проблеми дослідження української мови й методики її навчання в закладах загальної середньої та вищої освіти : матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (19–20 лютого 2025 р., м. Полтава). Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2025. – С. 140 – 143.	1		Опубліковано

	державної. Навчання термінологічних норм у процесі опанування обов'язкового компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням)» освітньо-професійної програми «Стоматологія» сприяє формуванню глибоких фахових компетентностей майбутніх лікарів і вчених-стоматологів				
8	Серед найважливіших завдань викладання в медичному університеті української мови як іноземної – навчити здобувачів освіти основ наукової мови, тобто мови їхньої спеціальності. Найважливішими цілями професійно-орієнтованого навчання УМІ визначено опанування навичок читання й аудіювання фахових текстів; формування й удосконалення мовленнєвих навичок щодо майбутньої професійної сфери. Навчальні матеріали мають бути відповідними, комунікативно релевантними, доступними й достатніми на кожному етапі процесу навчання УМІ. Провідна мета дослідження полягає у виявленні особливостей навчання основ наукової мови у викладанні української мови як іноземної	Лещенко Т.О., Шевченко О.М. Особливості навчання наукового стилю мови на заняттях з УМІ в медичному ЗВО / Сучасні проблеми дослідження української мови й методики її навчання в закладах загальної середньої та вищої освіти : матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (19–20 лютого 2025 р., м. Полтава). Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2025. – С. 145 – 151.	1		Опубліковано
9	У статті висвітлено деякі види технологічних інновацій, які використовують у навчанні іноземних здобувачів освіти української мови як іноземної початкового рівня. Авторки доводять, що інноваційні педагогічні технології вдосконалюють	Шевченко О.М., Лещенко Т.О. Застосування інтерактивних технологій у викладанні української мови як іноземної початкового рівня /Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи:	1		Опубліковано

	освітню систему; розглядають інноваційний процес, що складається з таких етапів: продукування ідей, їх практичний розвиток і використання їх на практиці. До інноваційної діяльності викладача належать креативність, відкритість до нових ідей і поглядів усіх учасників навчального процесу. Зроблено висновки про те, що застосування інтерактивних технологій у викладанні української мови як іноземної початкового рівня сприяє реалізації методів і засобів, які використовує викладач для поглиблення знань і мотивування іноземних здобувачів освіти до вивчення навчального предмета	збірник статей 9 Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 12–14 лютого 2025 р.). Полтава: ПДМУ, 2025. – С. 282 – 284.			
10	Вуличне мистецтво зараховують до проявів арткультури ХХ–ХХІ століття. У наш час без розписів на стінах – графіті й муралів, що стали невід'ємною складовою сучасного вуличного мистецтва, неможливо уявити будівлі великих міст. Найбільш прогресуючим напрямом вуличного мистецтва сучасної України можна назвати мурал-арт. Тематичний і жанровий діапазон муралів досить різноманітний. В Україні мурали почали з'являтися на поч. 2000-х. Саме в цей час українці усвідомили, що вони мають бути серед європейських націй як важливий компонент сучасних змін світової спільноти. Особливий внесок у визнання України у світі муралісти зробили висвітлюючи соціальні та	Лещенко Т.О., Шевченко О.М. Значення муралів у культурному просторі міста : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського до 80-х роковин з дня смерті провідного науковця та засновника Таврійського національного університету Володимира Івановича Вернадського, 26 березня 2025 р., м. Київ. – Львів – Торунь: Liha-Pres, 2025.– С. 197 – 204.	1		Опубліковано

	політичні питання, сучасну українську тематику, синтезуючи сучасне й сакраментальне мистецтво. Мета статті – з'ясувати роль муралів та їхнє суспільне значення в культурному просторі міста				
11	Мета статті – узагальнити питання аналізу української ментальності на загальнотеоретичному і практичному рівнях; виявити можливості й окреслити напрями виховання національної самоідентифікації майбутніх представників української еліти, зокрема лікарів; простежити зв'язок між українською ментальністю, спробами власного самовизначення здобувачів освіти й перспективами розвитку політичної, загальнокультурної, освітньої ситуації в Україні. Навчання студентів, майбутніх лікарів, на кафедрі українознавства та гуманітарної підготовки Полтавського державного медичного університету – це один зі шляхів, якими забезпечується успішне функціонування ступеневої підготовки й виховання спеціалістів, які не лише є фахівцями в галузі охорони здоров'я, а й мають національну самосвідомість. Авторки доводять, що одним із аспектів продуктивності такого навчання є вивчення курсу українознавства, зокрема української історії та ментальності	Лещенко Т.О., Юфименко В.Г. Викладання освітнього компонента «Українознавство» в медичних закладах вищої освіти як елемент виховання національної еліти / Сучасні проблеми дослідження української мови й методики її навчання в закладах загальної середньої та вищої освіти : матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (19–20 лютого 2025 р., м. Полтава). Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2025. – С.152–159.	1		Опубліковано
12	Зосереджено увагу на залученні бібліотечного ресурсу під час викладання дисциплін гуманітарного циклу, зосібна української мови професійного	Жовнір М.М., Лещенко Т.О. Бібліотека як сучасний навчальний осередок: ідеї кооперації під час вивчення дисциплін гуманітарного	1		Опубліковано

	спрямування, української мови як іноземної, українознавства, у медичному закладі вищої освіти. Зростання актуальності активного залучення бібліотечного фонду стало можливим унаслідок трансформування сучасної бібліотеки, стрімкого розвитку бібліотечної науки, посилення її зв'язку з інформаційним дискурсом. Розглянуто активне залучення навчальних матеріалів, наявних у бібліотеках, і використання локацій проведення аудиторних занять у форматі зустрічей, майстерень, фахових воркшопів, віртуальних екскурсій, переглядів навчальних фільмів / презентацій, організації мінігрупових і групових заходів, ділових ігор, тренінгів, інтерв'ю, майстеркласів, квестів, ситуаційних аналізів, проєктної роботи, моделювання, публічних виступів тощо	циклу / Сучасні проблеми дослідження української мови й методики її навчання в закладах загальної середньої та вищої освіти: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (19–20 лютого 2025 р., м. Полтава). Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2025. – С.75 – 79.			
13	Мета роботи – розкрити значення назв урочищ у контексті їх походження й пояснень на основі місцевих усних переказів і легенд. Об'єкт дослідження – місцеві назви природних місцин і урочищ. Предмет дослідження – походження місцевих топонімів природних об'єктів. Джерельну базу дослідження становлять матеріали Городнянського історико-краєзнавчого музею, часописи другої половини XIX – початку XX століть, картографічні матеріали початку XIX – кінця XX століть,	Юфименко Вікторія, Курило Валерія. Перекази та легенди про походження назв урочищ Городнянщини (Чернігівська область) / Сучасні проблеми дослідження української мови й методики її навчання в закладах загальної середньої та вищої освіти: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (19–20 лютого 2025р., м. Полтава). Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2025. – С. 283 – 285.	1		Опубліковано

	джерела Державного архіву Чернігівської області. Проаналізовано й систематизовано назви місцин і урочищ, наявних у межах колишнього Городнянського району. Визначено походження цих назв в історичному, краєзнавчому й етнографічному аспектах. Досліджено словотворення топонімів із урахуванням особливостей місцевих діалектів. Збережено наявні топоніми природних місцин і пов’язані з ними легенди й перекази як частину культурної народної спадщини				
--	--	--	--	--	--

Завідувачка кафедри
українознавства та гуманітарної підготовки

доц. Тетяна ЛЕЩЕНКО

Відповідальна за наукову роботу

доц. Марина ЖОВНІР